

Sygn. akt VI Ga 608/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Bober

Sędziowie: SO Anna Harmata

SO Marta Zalewska (spr.)

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: „B. (...) z o.o. w W.

przeciwko: Towarzystwu (...) S.A. w W. przy udziale interwenienta ubocznego po stronie pozwanej P. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego w zakresie punktu I i III wyroku Sądu Rejonowego w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 6 kwietnia 2017 r., sygn. akt V GC 938/16

1. zmienia zaskarżony wyrok, w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda „B. (...) z o.o. w W. kwotę 1.404,71zł (tysiąc czterysta cztery złote, siedemdziesiąt jeden groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 września 2015r. do dnia zapłaty

III. koszty procesu stosunkowo rozdziela, przyjmując, że powód wygrał proces w 22%, a pozwany w 78%, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie i ostateczne zasądzenie referendarzowi sądowemu

2. w pozostałej części oddala apelację

3. koszty postępowania apelacyjnego wzajemnie znosi.

Sygn.akt VI Ga 608/17

Uzasadnienie wyroku z dnia 5.10.2018r.

Powód „B.” Sp. z o.o. w W. r. wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwoty 6 507,44 zł. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Pozwany złożył skutecznie sprzeciw od nakazu zapłaty i wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwany zanegował m.in. wysokość szkody, podając iż czas najmu wskazany przez powoda jest znacznie zawyżony i wykracza poza okres zasadnego i koniecznego czasu najmu pojazdu zastępczego, w tym stawkę najmu pojazdu zastępczego. Podał, iż w realiach rynkowych czynsz najmu wynosi

170 zł netto za dobę. Pozwany zakwestionował również fakt poniesienia przez powoda kosztów analizy prawnej, które to koszty nie były konieczne i uzasadnione.

Sąd Rejonowy ustalił, że:

W wyniku zdarzenia drogowego dnia 30 kwietnia 2015 r. uszkodzeniu uległ samochód T. (...) o nr rej. (...), stanowiący własność M. L.. W dniu 7 maja 2015 r. uszkodzony wynajął pojazd zastępczy marki K. C. od powoda. Zwrot tego pojazdu zastępczego nastąpił w dniu 11 maja 2015 r., równocześnie uszkodzony wynajął od powoda kolejny pojazd zastępczy O. (...). Zwrot pojazdu O. (...) nastąpił w dniu 17 czerwca 2015 r. Łącznie uszkodzony wynajmował u powoda pojazdy zastępcze przez okres 42 dni. Strony umowy najmu ustaliły dobowy koszt najmu pojazdu K. C., na okres nie przekraczający 6 dni, na 266,66 zł brutto, zaś koszt najmu pojazdu O. (...), na okres powyżej 14 dni, na 236,16 zł. Umową cesji z dnia 7 maja 2015 r. uszkodzony M. L. scedował na powoda przysługującą mu względem pozwanego wierzytelność z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Z tytułu najmu pojazdu zastępczego powód w dniu 17 czerwca 2015 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę netto 8 188,00 zł (brutto 10 071,24 zł), wskazując termin płatności na dzień 1 lipca 2015 r. Dnia 19 października 2015 r. pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 3763,80 zł, za okres 18 dni najmu, pod stawce 170 zł (netto) za dobę najmu. Uszkodzony pojazd zaliczany jest do segmentu E. Pojazd O. (...) zaliczany jest do pojazdów segmentu C. Pojazd K. C. zaliczany jest do segmentu C minivan.

Uzasadniony (konieczny), w okolicznościach niniejszej sprawy czas pozostawiania uszkodzonego pojazdu w naprawie wynosił 23 dni kalendarzowe, w tym technologiczny czas naprawy pojazdu to 7 dni roboczych, zaś uzasadniony okres najmu to 22 dni. Średnia arytmetyczna stawek czynszu najmu dla pojazdów zastępczych zaliczanych do klasy E (pojazd uszkodzony) na rynku lokalnym, przy założeniu, że okres najmu wynosi 22 dni, wynosiła 384 zł brutto.

W ocenie prawnej Sąd Rejonowy wskazał, iż :

Okres, za jaki zwrotu kosztów najmu pojazdu domaga się powód nie jest adekwatny do czasu, w jakim możliwe było wykonanie naprawy. W świetle ustaleń poczynionych przez Sąd na podstawie opinii biegłego, za uzasadniony czas trwania naprawy, uznać należy okres 23 dni kalendarzowych, w tym okres 7 dni technologicznego czasu naprawy. Natomiast za uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego w przedmiotowej sprawie należy uznać okres 22 dni kalendarzowych. Naprawa pojazdu trwała od dnia 6 maja 2015 r., uszkodzony natomiast wynajął pojazd zastępczy w dniu 7 maja 2015 r. Zatem uzasadniony czas najmu należało ustalić od dnia wynajęcia pojazdu, co nastąpiło jeden dzień po przyjęciu pojazdu do naprawy. Za czas nieuzasadnionych przestoju należy, uznać okres od oględzin pojazdu do dostarczenia kalkulacji naprawy sporządzonej przez (...), okres między dostarczeniem części, a dodatkowymi oględzinami pojazdu oraz okres od dodatkowych oględzin do czasu zamówienia dodatkowych części. Pozwany nie może zostać obciążony nie tylko skutkami opieszałości i niewłaściwej organizacji pracy warsztatu naprawczego, ale także zaniedbaniami w zakresie sprawnej likwidacji szkody w ramach ubezpieczenia AC, powstałymi po stronie ubezpieczyciela – (...) S.A. w W.. Reasumując jedynie okres najmu pojazdu wynoszący 22 dni, należało uznać za pozostający w adekwatny związku przyczynowym ze szkodą. Przy czym w okresie tym przez 5 dni uszkodzony wynajmował pojazd zastępczy K. C., zaś przez pozostały czas (17 dni) pojazd O. (...).

Odnosząc się do zarzutu pozwanego odnośnie zastosowanych przez powoda stawek najmu pojazdu zastępczego stwierdzić należy, iż nie znajduje on potwierdzenia w zaoferowanym przez pozwanego materiale dowodowym. Podkreślić należy, iż uszkodzony nie miał obowiązku poszukiwania oferty najtańszej, ani analizowania stawek obowiązujących na rynku. Stawki wedle których powód ustalił kwotę odszkodowania niewątpliwie nie są stawkami wygórowanymi względem stawek obowiązujących na rynku, w przypadku najmu pojazdu o klasie odpowiadającej pojazdowi uszkodzowanego, zgodnie bowiem z ustaleniami Sądu opartymi na opinii biegłego, średnia arytmetyczna stawek najmu dla pojazdów zaliczanych do klasy E wynosiła, w okresie kiedy najem był realizowany - 384,00 zł brutto. Wynajmowane przez uszkodzonego pojazdy zaliczane są do klasy C, na gruncie dowodów przedstawionych w sprawie przez strony brak podstaw do uznania, iż stawki czynszu najmu tych pojazdów (266,66 zł dla pojazdu K. z segmentu C minivan oraz stawka 236,16 zł dla pojazdu O. z segmentu C) były rażąco wygórowane.

Mając powyższe na uwadze należało ustalić należne odszkodowanie jako odpowiadające kwocie 5348,04 zł (266,66 zł x 5 i 236,16 x 17). Pozwany wypłacił już na rzecz powoda kwotę 3 763,80 zł, zatem, do zapłaty pozostaje kwota 1584,24 zł.

Na tej podstawie Sąd Rejonowy w R. w dniu 6.04.2017r. wydał wyrok, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1584,24zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, a w pozostałej części oddalił powództwo.

Apelację co do kwoty zasądzonej 1190,98zł wraz z odsetkami od niej oraz w zakresie pkt III złożył pozwany. Wyrokowi zarzucił naruszenie art. 361§1 kc w zw. z art. 824¹kc, art. 361 kc, 805 kc w zw. z art. 822 kc i art. 34.1 Ustawy ubezpieczeniowej, jak również naruszenie art. 233 §1 kpc poprzez nieuwzględnienie przez sąd w ramach ustalenia wysokości szkody kosztów zaoszczędzonych przez poszkodowanego w związku z brakiem eksploatacji własnego pojazdu uszkodzonego w okresie najmu (443,14zł w ciągu 22dni). W uzasadnieniu dodatkowo zarzucił, iż powód wbrew art. 6 kc nie wykazał, iż stosowana przez niego stawka za wynajem pojazdu zastępczego mieści się w stawkach rynkowych samochodów analogicznej klasy, zważywszy, iż biegły opiniował na rynku stawki pojazdu klasy E jako pojazdu uszkodzonego, gdy tymczasem przedmiotem najmu był pojazd klasy C. Tym samym jedynie zasadną stawką była stawka zastosowana przez powoda. Przeliczając powyższe przez 22 dni uzasadnionego najmu minus koszty zaoszczędzone: 443,14zł dało to kwotę 4.157,06zł minus kwota wypłacona przez ubezpieczyciela: 3763,80zł, co dało należne powodowi odszkodowanie: 393,26zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się częściowo uzasadniona.

Sąd odwoławczy podzielił zarzuty apelacyjne odnoszące się do nieuwzględnienia przez sąd I instancji przy ustalaniu wysokości szkody tzw. kosztów zaoszczędzonych przez poszkodowanego w związku z brakiem eksploatacji pojazdu uszkodzonego na czas uzasadnionego najmu pojazdu zastępczego. Wprawdzie analizując treść sprzeciwu od nakazu zapłaty pozwany wprost zarzutu takiego nie zgłosił, tym niemniej w tym przedmiocie zawniósł tezę dowodową przy dowodzie z opinii biegłego sądowego. Sąd powyższą tezę dowodową uwzględnił, zlecając biegłemu stosowną opinię i ostatecznie biegły sądowy w swej opinii uzupełniającej (k. 305- 308) ustalił i uzasadnił oraz wyliczył, iż średni koszt eksploatacji pojazdu własnego wynosi około 0,53zł za 1 km, co po odliczeniu kosztu zakupu paliwa daje zaoszczędzone koszty przez poszkodowanego: 0,13zł za 1km. Sąd odwoławczy analizując pozostały materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w szczególności protokoły zdawczo- odbiorcze obu wynajętych pojazdów, zauważył jednak, iż konkluzja biegłego w zakresie wyliczenia tzw. kosztów zaoszczędzonych nie jest prawidłowa co do ilości przejechanych przez poszkodowanego pojazdem zastępczym kilometrów. Wszak biegły sądowy pominął w swej opinii niesporną między stronami okoliczność, iż przedmiotem najmu była dwa kolejne następujące po sobie pojazdy: według pierwszego najmu zostało przejechanych 497km (protokół zdawczo – odbiorczy k.11), zaś według kolejnego najmu zostało przejechanych 1923km. Pierwszy najem pojazdu zastępczego trwał 5 dni i został on uznany w całości przez Sąd I instancji jako pozostający w normalnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodowym, a pozwany ostatecznie w apelacji okres ten uznał za zasadny. W konsekwencji przeliczając 497 przejechanych kilometrów przez koszty zaoszczędzone wyliczone przez biegłego 0,13zł dało to kwotę 64,61zł. Odnośnie kolejnego najmu poszkodowany w sumie przejechał 1923km przez okres 37 dni, tym niemniej za zasadny okres najmu Sąd uznał jedynie 17dni, co ostatecznie pozwany w apelacji przyznał. W konsekwencji sąd odwoławczy ilość przejechanych kilometrów: 1923 podzielił przez ilość dni najmu: 37dni, co dało średnio 52km dziennie i następnie przemnożył powyższy wynik przez przyjętą przez biegłego stawkę kosztów zaoszczędzonych: 0,13zł i 17 dni uzasadnionego najmu, co dało kwotę zaoszczędzonych kosztów: 114,92zł. W sumie poszkodowany zaoszczędził przy wynajmie pojazdu zastępczego kwotę 179,53zł i ta kwota pomniejszyła wysokość szkody, co sąd odwoławczy skorygował swoim wyrokiem, jak w pkt 1.

Sąd nie podzielił natomiast kolejnego zarzutu apelacyjnego odnoszącego się do wysokości stawki. Pozwany pominął bowiem okoliczność istotną, a mianowicie fakt, że powód dołączył do pozwu środki dowodowe w postaci cenników innych firm wynajmujących pojazd zastępczego na tzw. rynku właściwym (k. 32-35). Wynika z nich, iż stawka zastosowana przez powoda za pojazd wynajęty klasy C plasuje się wręcz poniżej stawek firm konkurencyjnych, tym samym nie była ona rażąco wygórowana. Przyznać należy rację pozwanemu jedynie o tyle, że prawidłowo ocenił, iż

badanie stawki tzw. rynkowej winno odnosić się nie do pojazdu uszkodzonego, lecz do pojazdu wynajętego przez poszkodowanego. Samochód to środek komunikacji, a więc pojazd, który ma służyć zaspokajaniu tego właśnie celu. Skoro poszkodowany wynajął pojazd zastępczy klasy C, to jest klasy niższej niż pojazd uszkodzony klasy E i brak w sprawie konkretnych okoliczności faktycznych, podanych i udowodnionych przez powoda zgodnie z art. 6 kc, dlatego poszkodowany wynajął pojazd klasy niższej zamiast klasy odpowiadającej klasie samochodu uszkodzonego, przy czym umowa najmu ma charakter dobrowolny, to przyjąć należało, iż samochód klasy C, skoro taki dobrowolnie został wynajęty przez poszkodowanego, zaspokajał jego potrzeby komunikacyjne. Tym samym to te stawki należało badać na rynku właściwym w stosunku do stawki wyjątego pojazdu klasy C. Pozwany podnosząc zarzuty z tego tytułu na etapie apelacji pominął jednak istotną okoliczność, tj. że wnioskuje dowód z opinii biegłego sam w sposób błędny sformułował tezę dowodową, odnosząc ją do badania stawek w odniesieniu do klasy pojazdu samochodu uszkodzonego. Sąd I instancji powinien zatem oddalić ten wniosek dowodowy w tym zakresie jako dotyczący okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia i poprzestać na pozostałych środkach dowodowych, tj. wyżej wskazanych cennikach firm konkurencyjnych, które zdaniem sądu odwoławczego jako wiarygodne dowodowy pozwoliły na ocenę stawki powoda jako mieszczącej się w granicach stawek panujących na rynku.

Z tych względów apelacja w zakresie uwzględnionym skutkowałą zmianą wyroku na podstawie art. 386 §1 kpc, zaś w pozostałej części została oddalona na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach procesu za obie instancje sąd orzekł mając na względzie przepis art. 108 §1 kpc. Odnosnie kosztów za II instancję sąd zastosował przepis art. 100 kpc mając na względzie, iż wynik postępowania apelacyjnego w zestawieniu z procentem wygranej obu stron dał kwoty zbliżone po obu stronach tych kosztów.